

16:36	בניית שבת
17:45	צאת שבת
18:12	רבנו תם

עטרת מרדכי

ע"ש הגה"צ הרב אבא מרדכי אבא שאול זצ"ל

בשלה-שירה י"ז שבט התשפ"ד

פניני הפרשה

"וְלֹא נָחַם אֱלֹהִים דָּרָךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים" (י"ג, י"ד)
 למה הקב"ה לא רצה שיעברו דרך ארץ פלשתים?
 כי בארץ פלשתים אין ים, והרי הקב"ה רצה לעשות את הנס על הים, ולכך העבירם דרך ים סוף.

"וְחַמְשִׁים יָצְאוּ בְנֵי מֵאֲרִיץ מִצְרַיִם" (י"ג, י"ח)

בחמשה כלי זין, ומה הם חמשה כלי זין? ובאיזו זכות יצאו בני מאהר שהיה בהם שלא רצו לצאת?
 וי"ל בזכות שלשה אבות ומשה ואהרן.

"וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ" (י"ג, י"ט)

משה רבינו התעסק בארוננו של יוסף, אבל הרי משה היה כהן ואיך נטמא למת?
 אלא זה היה מת מצוה, וגם כהן יכול להטמא אליה.

"לֹא יָמִישׁ עַמּוּד הָעֵנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לַיְלָה" (י"ג, כ"ב)

וברש"י - שעד שלא ישקע זה עולה זה, הכיצד?
 אלא המושג בין הערביים הוא עירבוביה של יום ולילה, מכאן שבבין הערביים שמשו גם עמוד ענן וגם עמוד האש בעירבוביה, ועד שלא שקע זה עלה זה.

שיקראו לפניך זכויותינו

בסוף פרשתנו, אחרי מלחמת עמלק הרשע, נאמר "וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נִיסִי" (פ"ז פט"ו) ומפרש רש"י, שהקב"ה עשה לנו כאן נס, ומצד שני בכל הנס הענק של קריעת ים סוף, לא מוזכר אפילו פעם אחת נס בתורה, ומוזכר בשירה "מִי כְמוֹךָ בָּאֱלִים ה', מִי כְמוֹךָ נֶאֱדָר בְּקוֹדֶשׁ נוֹרָא תְהִלּוֹת עוֹשֶׂה פְלֹא" (פ"ז פ"א) וצריך להבין, מה השינוי בין נס לפלא. ויש שביארו, שפלא הוא נס יותר גדול מנס פשוט. אמנם שמעתי לראד החילוק, שנס זה מוגדר מעל הטבע, כלשון נס, כמו הרמת נס, שהוא תורן של הספינה. ופלא מלשון מופלא ומכוסה, פירושו, שהינו נס שבתוך הטבע ומשתלם עם הטבע. במלחמת עמלק הרשע כתוב בתרגום יונתן בן עוזיאל, שעמלק יחד עם הצבא שלו דילג 1600 מיל, שהוא סכום אנדי, שכל מיל הוא כקילומטר, וזה ע"י כשפיו, הגיע למחנה ישראל, והמלחמה הייתה ניסית מעל הטבע, כמו שכתוב "וַהֲיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבְרַת יִשְׂרָאֵל, וְכַאֲשֶׁר יִנִּיחַ יָדוֹ וְגִבְרַת עַמְלֵק" (פ"ז פ"א) ובמשנה בראש השנה (פ"ד מ"ח) וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה, אלא לומר לך, כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים, היו מתגברים, ואם לא היו נופלים. ומפורט יותר בדעת זקנים שעמלק הרשע היה הוזה בכוכבים, ובהר לו אנשים שלא עתידין למות במלחמה וכך גם עשה. מצד שני, יהושע בן נון ע"ה שאמר לו משה רבנו ע"ה "בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים" (שם פ"ט) פירושו, קיימים ובריאים. ולכן כתוב "וַיַּחְלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ" (שם פ"ג) שחטף יריהם ורגליהם, מה שאין כן בקריעת ים סוף הניסים היו מובלעים בתוך הטבע. וזהו פלא, שהלכו ביבשה בתוך הים, כאילו מאז ומעולם היה כאן יבשה, עד כדי כך, שמבואר במדרש רבה (שמות פכ"א פ"י) שַׁבַּת יִשְׂרָאֵל שִׁבְנָה הִיא בּוֹכָה, הִיטָה נּוֹתֶנֶת לוֹ תַפּוּחַ או רִימּוֹן, שִׁגְדָל בִּיבֵשָׁה שִׁבְתוֹךְ הִים. ונוסף במדרש שוחר טוב על (תהילים פק"ט) דהים גְּדָל יִרְקוֹת שֶׁאֵכְלוּ הַבְּהֵמוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהִרְבָּה נִיִּסִים הִיוּ, אֲבָל הִיוּ מוֹלִבְשִׁים בְּתוֹךְ הַטֶּבַע, וְזֶה נִס הַגְּדוֹל בְּיִתְדֵי שֶׁנִּבְּיָן וְנִתְבּוֹנָן שֶׁגַּם מֵהַטֶּבַע זֹרֵם כְּרִגְלֵי, זֶה נִס, וְהוּא יִכּוֹל לְהַתְּפֹךְ בְּרִצּוֹן הַשֵּׁי"ת בְּרִגְעַת אֶחָד, וְלְהַשְׁתַּנּוֹת בְּתוֹךְ הַטֶּבַע מִמַּשׁ וְכֵאלֵל הִיא זֶה מַעֲוֵלָם. רַבִּים מֵאִיתָנוּ, שִׁמְתַּבּוֹנְנִים אַחֲרֶיהָ בְּפִתְיַח הַמִּלְחָמָה שֶׁל שָׁנָה זו, רוֹאִים שֶׁמָּה שֶׁהִיא פְּשׁוּטָה, שֶׁאֵין מִצַּב שִׁיחִיהָ אֲפֶשֶׁר לְשַׁנּוֹת כְּמוֹ הַגֵּדֵר הַמְּשׁוֹכְלָלֶת שֶׁהִשְׁקִיעוּ בָּהּ מִלִּיאָרְדִים, נִגְדָּעָה וְנִחְתְּכָה בְּצוּרָה כֹּל כֵּךְ פְּשׁוּטָה, וְאֵין מִצַּב בְּעוֹלָם שְׁמוּדִיעֵין כֹּל כֵּךְ מִיּוֹמָן וּמוֹכָחֵר, שֶׁמוֹגְדֵר כְּמוּדִיעֵין מִסְפֵּר 1 בְּעוֹלָם, לֹא יֵדַע כּוֹזֵאת מִלְחָמָה פְּשׁוּטָה שֶׁל קְבוּצָה גְּדוֹלָה שֶׁל כְּשָׁלוֹשׁ אַלְפִים מַחְבְּלִים יִמ"שׁ, וְזֶה רֵאיוֹנוֹ שֶׁהַטֶּבַע שֶׁהָאֵדָם רִגִיל בּוֹ, הַכֹּל יִכּוֹל לְהַשְׁתַּנּוֹת וְאֵין לָנוּ דַק לְצַפּוֹת לְרַחֲמֵי הַשֵּׁי"ת.

בפרשת המן, שקוראים בפרשתנו, אנו רואים שעם ישראל שהיו במדבר 40 שנה, אכלו מן השמים, שהיה נס גלוי מעל הטבע, עד כדי כך שמשנה רבנו ע"ה מצוה לאהרן הכהן ע"ה "קַח צְנֻפֶת אַחַת וְתֵן שְׁמָה מֵלֵא הַעוֹמֵר מִן הַנֶּחֱסֵת אוֹתוֹ לְפָנָי ה' לְמִשְׁמַרְתָּ לְדוֹרוֹתֵיכֶם" (פ"ט פ"ג) והמטרה שיראו לדורות, שהקב"ה מכין מזון ליראיו. ושאלו פעם לאחד מגדולי ישראל זצ"ל, היכן רואים את ירידת המן לאברכים ששוקדים על תלמודם, וענה לו, המן זה בכיס של האברכים היקרים, וזה דבר פלא שבתוך הטבע, הקב"ה מכין שלוחין שיפנסו את לומדי התורה. ואם נתבונן, נבין שזהו נס יותר גדול אפילו ירידת המן מן השמים, כיוון שהוא משתלב בתוך הטבע, וגם על זה אנו מתפללים ומודים כל יום, על ניסין שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך שבכל עת, ערב ובוקר וצהריים.

זמני תפילות

יום חול
שחרית: 07:45
מנחה: 20 דק' לפני השק'
ערבית: 13 דק' אחרי השק'
יום שבת
מנחה עש"ק - 16:41
שחרית שב"ק - 08:10
מנחה גדולה - 12:20
תהילים לילדים - 12:50
מנחה מניין ב' - 16:06
ערבית מוצש"ק - 17:42
אבות ובנים - 18:10

הודעות הקהילה

• נותרו מקומות אחרונים למקום קבוע לכל השנה, מי שעדיין מעוניין שיעדכן את הגבאים בזמן הקרוב, כדי שנוכל לשים את השמות. עלות מקום חודשי 70 ש"ח לכסא.
 • נציב השבת נתרם ע"י הרב יוסף טיבי שליט"א לרגל השמחה השדויה כמעוננו, עם הולדת בתו שתחי', נברכו שיזכה לגדלה לתורה לחופה ולמעש"ט ובחיק ידא אלוקים תינתן, ניתן לזכות בזכויות לימוד התורה בשב"ק, בתרומת נציב שבת בסכום של 150 ש"ח חד פעמי, פרטים אצל הגבאים.

בתגי השבוע

ניתן להקריש שמות להעלבה/לרפואה/לע"נ

הרבנית דפנה בת רחל תחי'

לע"נ הרבנית שרה טובה בת בניה ע"ה נלב"ע י"ט שבט תשע"ב ת.ג.צ.ב.ה

העלון לרפואת

גם במלחמות
יש חסדים מה'
יהוה איש מלחמה יהוה
שמו"
(שמות טו, ג)

על פסוק זה מקשה מורנו ורבנו האור החיים הקדוש, שם הו"ה הוא שם מדת הרחמים, אם כן מדוע כינה את ה' במדת רחמים בעניין המלחמה, המתייחסת למידת הדין?
ומתוך רבינו הקדוש, שבזמן עצמו של המלחמה היה הרחמים של עם ישראל.

לכן גם בזמן מלחמות ישנו את הקב"ה, שעושה רחמים עם עמו.
בימים ההם בזמן הזה, נזכה שגם עכשיו נראה את רחמיו של הקב"ה על עם ישראל.

שבת שלום
הרב שאול פדידה

"בראותם מלחמה ושבו"

כאשר ה' משלח את האדם ממצרי הרע ומקרבנו לעבודתו יתברך, בתחילה ידוע עניין ה'אורות' המקרבים והרומזים לאדם שיבוא ויראה את צוף נועם זיו התורה המלהטת ומשגעת את המרגישים בה. רק לאחר שהאדם רווח ממזי הדעת וחי את חיות התענוג האלוקי, מפציעים להם קשיי היצר והאורות חוזרים ומתעממים כאומרים לו, זוכרנו לחיים ע"י שתהיה מלך על רצונך ותחפוץ בחיי העלייה ובכבוד התורה.

זהו האמור בפרשתן ש'לא נחם אלו' דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא, ה' לא נותן לאדם את נסיונות היצר החפץ לפלוש ולעשות שמה, כי עדיין קרוב האדם לעברו וקשיי הסתגלותו חזקים הם. וא"כ, 'פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבו מצריימה', שאם יראה האדם מייד בתחילת עיוזו חיות נפשו והתקרבותו לצור חייו את כל הקושי והתיקונים ואת כל נסיונות העולם, הלא יבהל על נפשו ויש חשש שיפול לאחוריו מתחושת אובדן הכח. על כן הולכים הם ישירות למדבר המרמז לענווה המביאה לתורה ככתוב 'ומדבר מתנה' והם אף עולים חמושים והיינו עם אורות התשובה וכוחות הקדושה המלווים את האדם בעוצמה בהתקרבותו לה'.

ואכן העם שזוכה מייד לאורות עמוד האש ולרפיוד הענן המסוכך באהבה, לא ירחיק היום והם חונים על הים והמים להם חומה והקשיים באים ומתקבצים. כאן יש אפשרות לאדם לומר 'המבלי אין קברים במצרים.. טוב לנו עבוד את מצרים ממותנו במדבר'. המתקשה בעבודה מרגיש שכביכול היה עדיף להישאר בעבר נהנה ומשלם עבד ליצרו מאשר לשוב בתשובה אולם ליפול על משמרת משאו. ונענה משה לישראל 'התייצבו וראו את ישועת ה'..לא תוסיפון לראותם עד עולם'. האדם יכול ע"י הקשיים לזכות לבטל את היצר ממנו לגמרי ולכפר על כל העבר שהרי זה נסיון אמיתי של 'אותו מקום ואותה אשה' כדברי הרמב"ם. ומה שנדרש מהאדם זה 'זאתם תחרישון' והיינו שלא תשימו אוזנכם ליצר אלא 'ויסעו' בלא חשבון העבר אלא רק להביט קדימה ולהיכנס במסי"נ לים החכמה וכך זוכים לבטל כח היצר ולנקות העבר ולהיות מישראל אשר כך אתפאר.

יהא רעוא שתפתח ליבנו בתורתך ובעבודתך כל ימינו אכי"ר.

שבת שלום
הרב נתנאל עייאש

- א. המהומה במחנה מצרים היתה
- ב. את המן לקטו
- ג. משה ובני ישראל שרו להשם כבוד
- ד. בין שתי שכבות הטל היה דבר
- ה. משה מכטיח לבני ישראל שישועת השם תהיה
- ו. ועל ידי זה אקבל כבוד
- ז. משה נצטוו לכתב על מלחמת עמלק בספר ל
- ח. עזב אותנו
- ט. המיחד במן
- י. משה הכטיח לבני ישראל שעוד היום יראו את
- כ. לאחר תלונות בני ישראל והנה
- ל. ביום הששי לקטו עם ישראל

- מ. כל הנשים יצאו בתפים ובמחולות אחרי
- נ. מי ים סוף נצבו כמו
- ס. לנה התנגעו בני ישראל כשיצאו ממצרים.
- ע. הנחה את עם ישראל ביום
- פ. שלא
- צ. עמד מהמן הניחו למשמרת לדורות בתוך
- ק. ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים כי
- ר. כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני השם
- ש. שבת שבה קוראים את פרשת בשלח נקראת
- ת. תשתקו

עבודה שבלב לפני העבודה

בזמן הרגיל". כך עשתה יום ועוד יום. בצהריים היה יותר עומס וזה לא היה קל, וביום השלישי ב"ה כבר קמתי כרגיל ולקחתי בעצמי את הילדה. אחרי שחרית אני מבחין בשיחה שלא נענתה, ומתקשר הביתה. אשתי נשמעת נרגשת ביותר: עם תחילת העבודה היום, היא הבחינה בתקלה במערכת. היא יצרה קשר עם החברה, ואמרו לה שבארבעים ושמונה השעות הקרובות המחשבים לא יעבדו, והם נאלצים להעניק לה שני ימי חופשה על חשבונם. את היומיים האלו, היא קיבלה בדיוק אחרי יומיים שבהם התאמצה והקריבה למען זמן התפילה שלי. אז היא לא ידעה שהיא הולכת לקבל שני ימי חופשה, והנה משמים האירו לה פנים, להראות כמה חשוב להשקיע את אותן עשר דקות של הכנה לתפילה, כדי לחזק את הקשר עם בורא עולם.

רוצה שהסיפור שלך יתפרסם
שלח לנו ונפרסם אותו!

סיפור השגחה לשבת קודש

זכיתי לחיות את חיי כאברך. סדר הבוקר שלי מורכב מארגון ושליחת ילדים לגנים ולמטפלת, אחר כך תפילת שחרית ביישוב הדעת, ומשם לכולל בסייעתא דשמיא. מנהגי הקבוצה הוא להגיע לבית הכנסת עשר דקות לפני התפילה. שמתי לב שזהו פרק זמן נחוץ ביותר, כדי ליישב את הדעת ולהתחיל את התפילה באופן הראוי. ביומיים האחרונים אירעה תקלה בסדר יומי. קמתי מעט מאוחר, וכל הסדר התאחר. אשתי שתחי' עובדת מהבית. היא מתחילה מוקדם את עבודתה, כדי שעד הצהריים תוכל לסיים את סך השעות שעליהן התחייבה. אם היא מתאחרת בתחילת העבודה, זה על חשבון הזמן בצהריים. לא ידעתי מה לעשות. לא רציתי להעמיס עליה, ומצד שני, אם אקח את הילדה למטפלת, אצליח להגיע לבית הכנסת בתחילת התפילה, ואפסיד את עשר הדקות המקדימות שכל כך חשובות לי. היא ראתה שאני מתלבט ואמרה, "אני אקח את הילדה למטפלת. נכון שזה יאריך כרבע שעה, אבל עדיף לי שתתחיל את התפילה